Zesde Jaer. Nr 44. Zaterdag, 5 November 1859.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de We J.-P. Collée, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, no 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 5 NOVEMBER.

Een dagorde van den minister van oorlog bewyst eene welverdiende hulde toe aen de geneesheeren, aelmoesenier, ziekediensters en aen de Zusters van Liefde die, gedurende den cholera, het militaire hospitael te Bergen bezorgd hebben. De geneesheer M. Celarier en M. Lepers, aelmoesenier van het garnizoen, zyn tot ridders van het Leopoldsorde benoemd geweest, en zekerlyk was het koninglyk orde nooit meer verdiend geworden. Sprekende van de Zusters van Liefde, zegt de generael Chazal:

« Eindelyk, ik ben gelukkig van eene nieuwe en welverdiende hulde te mogen doen aen de zoo algemeen gekende verknochtheid der Zusters van Liefde; ik bestatige volgeern dat de tegenwoordigheid in het hospitael van vier dezer godvruchtige dochters, met eene haestige welwillendheid door het huis der hospitaliere Zusters uit Brussel naer Bergen gezonden, den besten uitslag heeft bygebragt. »

Ja, dat is eene welverdiende hulde die de minister van oorlog aen de Zusters van Liefde doet; maer hy heeft niet genoeg gezegd van het goed hetwelk zy verrigt hebben, van hunne zelfopoffering die eenieder bewonderd heeft: « Zy zyn alhier aengekomen, schryft men uit Bergen, wanneer de ziekte ten hoogsten was, wanneer de moedige ziekedienders van het hospitael dood vermoeid waren. Hunne inkomst in de zael der cholera-zieken heeft tot een onroerende tooneel aenleiding gegeven: de soldaten die voor het grootste deel reeds door de zusters van het hospitael van Antwerpen bezorgd waren geweest gaven vreugdekreten wanneer zy hen zagen inkomen; zy staken hunne ontvleeschde armen naer hen toe, roepende: « Och! moeder! komt by *my;* och! zuster, staet *my* by. » Het was hertscheurend; en aenstonds die edelmoedige zusters namen de handen der zieken vast, troosteden hen en spraken hun in 't vlaemsch aen (want de zieken waren meestal vlamingen); met eene echt bovennatuerlyke kracht, namen zy de lydende soldaten op, en legden ze in andere bedden. Neen, het garnizoen van Bergen zal nooit de diensten der goede Zusters vergeten; eenieder spreekt hunnen lof uit, alhoewel hunne namen onbekend zullen blyven. »

Daer uit ziet men dat de francmaçons die de religieuzen *eene peste* noemden, nog veel zullen te doen hebben eer zy *die peste* uit het land krygen, want de lof der religieuzen is in den mond van eenieder.

Ons ministerie is op vakantie. De heer Rogier, na acht dagen te Parys te zyn verbleven om zich te doen kontrefeiten, ik wil zeggen portretten, ten einde te pryken in de parysche *Illustration*, is vertrokken naer Turyn. De heer Frère rust zich uit op zyn kasteel, by Luik, en de heer Tesch houdt zich bezig in het Luxemburgsche met zyne belangen in den yzerweg van Luxemburg waervan hy de bestuerder is en blyft, in weerwil der wet, die zegt « dat het verboden is aen alle ambtenaers en bedienden » *eenige winstgevende fonctie of bedryf uit te oefenen,* » eenigen koophandel te dryven, hetzy door hun zelven » of op name van hunne vrouw of van allen anderen » persoon, *of van deel te nemen in het bestuer eener* » *maetschappy of industriëel gesticht hoegenaemd.* »

Het protestantismus in Frankryk.

De *Univers* bevat een artikel over de vorderingen van het protestantismus, als een gevolg van de onvermoeide poogingen der in Engeland gevestigde bybelgenootschappen die, door vlyt en opoffering van verbazende geldsommen er in zyn gelukt, vasten voet te krygen in Zwitserland, Frankryk, Duitschland, Rusland, Italië; verder in Amerika en aen de oevers van den Gange, evenzeer als in Ysland.

In niet meer dan 30 jaren hebben de genootschappen 100 millioen exemplaren van den Bybel, overgebragt in 160 verschillende talen of dialekten, onder de menschen verspreid, waervoor eene som is besteed gelyk staende met ruim 200 millioen fr. Vooral is thans Italië het land, dat door die genootschappen wordt bewerkt. Vroeger handelde men met zekere beschroomdheid en werden katholieke vertalingen, door de bisschoppen goedgekeurd, onder de menigte gebragt; maer thans heeft men het masker afgeworpen, en worden vertalingen verspreid van Oosterwald en van Martin.

In den *Univers* leest men verder, dat ook in Frankryk de protestanten niet stil zitten, en onder andere de *Société des traités religieux de Paris*, vereenigd met het evangelisch genootschap te Geneve, in dry-en-twintig jaren tyds in de gezamentlyke fransche departementen hebben verspreid 20,186 Bybels, 504,839 Nieuwe Testamenten en byna onderhalf millioen boekskens, waervoor omstreeks 3 millioenen fr. zyn besteed.

In Frankryk worden wel vyftig genootschappen gevonden, welke in denzelfden geest werkzaem zyn, en daerenboven heeft het te Geneve bestaende genootschap 29 afdeelingen gevestigd in die streken van Frankryk waer de bevolking byna geheel katholiek is.

De *Univers* vestigt de aendacht op de omstandigheid, dat de rondleurders en de zendelingen zich tydens de oorlogen in de Krim en in Italië, zeer veel moeite hebben gegeven, en te Marseille zoowel als te Toulon er op uit zyn geweest om de vertrekkende katholieke soldaten van bybels te voorzien. Het blad voegt er by dat de protestanten in dat werk niet veel zegen hebben gehad, vermits, volgens de verslagen der genootschappen zelven, de gegevene bybels gewoonlyk uit den ransel in de kantine overgingen voor een glas brandewyn of iets anders van dien aert.

De bybelgenootschappen te Parys en te Straetsburg verspreiden jaerlyks 20,000 bybels. Voorts worden aenzienlyke sommen besteed door de zoogenaemde *Société du sou protestant.* Al de in Frankryk gevestigde genootschappen staen in verband met de buitenlandsche maetschappyen, van welke zy boeken en dikwerf ook meer of minder aenzienlyke geldsommen ontvangen.

Brief van Napoleon.

De *Times* bevat den inhoud van eenen brief, die den 24 october door keizer Napoleon aen den koning van Piemont is gezonden, en waerin de wezentlyke punten der hervormingen in Italië worden aengeduid.

DE RUSSISCHE GEVANGENEN.

(*Vervolg.*)

Kascambo, die alle hoop begon te verliezen, was sedert eenigen tyd in eene soort van gevoelloosheid gevallen. Ivan, geruster en vrolyker dan naer gewoonte, overtrof zich zelven in de bereidingen der maeltyd welke hy deed terwyl hy russische liedjes zong met welke hy woorden van aenmoediging voor zynen meester mengde.

« De tyd is gekomen, zegde hy, by elken zin de onbeduidende herhaling van een russisch lied voegende, hai luli, hai luli, de tyd is gekomen van onze ellende te eindigen of te sterven. Morgen, hai luli, zullen wy op den weg eener stad, eener schoone stad zyn, hai luli, welke ik niet wil noemen; schep dan moed, meester! wordt niet neêrslagtig. De God der Russen is groot! »

Kascambo, de ontwerpen van zynen denchik niet kennende, vergenoegde zich met hem te zeggen; « Doe wat gy wilt, en zwyg. » Omtrent den avond werd de koortszieke, dien men edelmoedig onthaeld had om hem te wederhouden, en die behalve de goede maeltyd welke hy gedaen had, zich nog het overige van den dag bezig gehouden had met chislik (1) te eten, met eene zoo geweldige koorts bevangen, dat hy naer zyn huis vertrok. Men liet hem zonder veel zwarigheid gaen, dewyl Ivan den gryzaerd door zyne vrolykheid ten vollen gerust gesteld had. Om alle slach van wantrouwen te verdryven, vertrok hy vroeg naer zyne kamer, en legde zich op eene bank tegen den muer tot dat Ibrahim in slaep zoude vallen: maer deze laetste had voorgenomen geheel den nacht te waken. In plaets van zich op eene mat by het vuer neder te leggen gelyk hy doorgaens deed, zettede hy zich op eenen blok regtover zyne gevangene, en zond zyne schoondochter henen, die naer hare kamer vertrok waer haer kind was, en die de deur toesloot.

Uit den donkeren hoek waer Ivan zich gelegd had aenschouwde hy aendachtig het tooneel dat hy voor zyne oogen had. By het licht van het vuer dat van tyd vlamde glinsterde een byl in de verdieping van den muer. De gryzaerd. door den slaep overwonnen. liet somwylen zyn hoofd op zyne borst vallen. Ivan zag dat het tyd was en hy stond regt. De argwanige gevangenbewaerder bemerkte het terstond. « Wat doet gy daer? » zegde hy hem op eenen sturen toon. Ivan, in plaets van te antwoorden, naderde al geeuwend tot het vuer, gelyk iemand die uit eenen diepen slaep komt. Ibrahim, die zelve zyne oogen voelde toevallen, dwong Kascambo op de guitaer te spelen om zich wakker te houden. Deze laetste weigerde; maer Ivan toonde hem het speeltuig het afgesprokene teeken gevende. « Speel, meester, zegde hy, ik heb u te spreken. » Kascambo stelde zyne guitaer, en zy begonnen beurtelings te zingen.

Kascambo. Hai luli, hai luli, wat wilt gy my zeggen? zy op uwe hoede!

Ivan. Zie dit byl, maer aenschouw haer niet. Hai luli, hai luli, ik zal dien schelm het hoofd doorklieven.

Kascambo. Nuttelooze moord! hai luli, hoe zou ik met myne boeijen vlugten?

Ivan. De sleutel der boeijen is in den zak van den roover.

Kascambo. De vrouw zal om hulp roepen, hai luli.

Ivan. Wat er ook moge gebeuren: hai luli, moet gy van ellende en van honger niet sterven?

Dewyl de gryzaerd aendachtig werd, verdubbelden zy de *hai lulis* begeleid met eene geruchtmakende toonbreking: « Speel, meester, vervolgde de denchik, speel den kozakkendans, ik ga rondom de kamer dansen om tot het byl te naderen; speel onbeschroomd.

Kascambo. Wel nu, het is zoo; deze hel zal eindigen.

Hy keerde zyn hoofd en speelde uit al zyne magt den gevraegden dans.

Ivan begon de stappen en de boertige houdingen van den kozakkendans die aen den gryzaerd zeer behaegden, sprongen en huppelingen doende, en geschreeuwen gevende om de aendacht af te keeren. Als Kascambo voelde dat de danser by het byl was, klopte zyn hart van onrust; dit werktuig hunner verlossing was in eene kleine kas zonder deur, in den muer gemaekt, maer op eene hoogte welke Ivan nauwelyks kon bereiken. Om ze in zyn bereik te hebben, nam hy een gunstig oogenblik waer, greep ze terstond, en legde ze neder in de schaduw welke het ligchaem van Ibrahim maekte. Als deze laetste zyne oogen op hem vestigde, was hy verre van daer en vervolgde den dans. Dit gevaerlyke tooneel duerde reeds lang genoeg, en Kascambo, vermoeid van te spelen, begon te gelooven dat zyn denchik moed ontbrak, of dat hy niet oordeelde dat de gelegenheid gunstig was. Hy wierp zyne oogen op hem op het oogenblik dat de onbeschroomde danser, het byl vastgegrepen hebbende, met eenen moedigen stap naderde om er den ouden roover mede te treffen. De ontsteltenis welke de majoor gevoelde was zoo geweldig, dat hy ophield van te spelen en de guitaer op zyne knien liet vallen. Op den zelfden stond had de gryzaerd zich gebogen en eenen stap gedaen om struiken in het vuer te werpen; drooge bladeren ontvlamden en wierpen eene groote klaerheid in de kamer: Ibrahim keerde zich om ten einde naer zyne plaets terug te gaen.

Indien Ivan in deze gelegenheid zyne onderneming vervolgd had, een gevecht man tegen man werd onvermydelyk: Ibrahim zou om hulp geroepen hebben, hetgene men vooral moest vermyden; maer zyne tegenwoordigheid van geest trok hem uit de verlegenheid. Als hy de ontsteltenis van den majoor bemerkte, en dat hy Ibrahim zag opstaen, legde hy het byl achter den blok die tot stoel aen dezen laetsten diende, en begon op een nieuw den dans. « Speel, morbleu! zegde hy aen zynen meester; waeraen denkt gy? » De majoor, die de onvoorzigtigheid kende welke hy begaen had, begon stillekens te spelen. De oude gevangenbewaerder had geen vermoeden en zettede zich neder: maer hy gebood hun de muziek te staken en te gaen slapen. Ivan ging gerust de doos der guitaer nemen en kwam ze op de schouw leggen; maer in plaets van het speeltuig te nemen dat zyn meester hem aenbood, greep hy terstond het byl achter Ibrahim, en gaf er hem mede eenen zoo schrikkelyken slag op het hoofd, dat de ongelukkige zelfs geenen zucht gaf, en morsdood met het aengezigt in het vuer viel. Ivan trok hem by de voeten weg, en dekte hem met eene mat.

Zy luisterden om te weten of de vrouw wakker geworden was, toen zy de deur van hare kamer open deed, onge-

(1) Schapenvleesch dat men in kleine stukskens op het einde van een stekskens deed braden.